Міністерство освіти і науки України

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 6 від 4 березня 2020 р.

Голова Приймальної комісії

_____ О. Г. Самойленко

ПРОГРАМА

фахового іспиту (додаткового випробування) з географії

Рівень вищої освіти: магістр

На основі: рівнів вищої освіти бакалавра, магістра,

освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста

РОЗГЛЯНУТО та ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради

природничо-географічного факультету

Протокол №5 від 02. 01. 2020 р.

Голова Вченої ради

_____/Сенченко Г. Г./

Ніжин 2020

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового випробування з географії для вступників з інших спеціальностей включає найважливіші розділи курсів, які викладаються для студентів-географів на природничо-географічних факультетах, зокрема “Метеорологія”, “Гідрологія”, “Геологія”, “Загальне землезнавство”, “Фізична географія материків і океанів”, “Фізична географія України”, “Економічна та соціальна географія України”, “Географія населення”, “Економічна та соціальна географія регіонів світу”.

Обсяг і зміст навчальної програми з вищезазначених курсів узгоджено з діючими програмами, що дозволяє скорегувати міжпредметні зв’язки.

Під час вступного випробування з географії вступник має показати розуміння основних законів природи, закономірностей розміщення населення, галузей господарства, знання географічної номенклатури.

Водночас він має продемонструвати своє вміння орієнтуватися в фактичному матеріалі, використовувати набуті знання на практиці, зокрема для пояснення особливостей розміщення підприємств тих чи інших галузей економіки, розв’язання картографічних задач тощо.

Попри те, що дана програма охоплює головні курси вузівської географії, перевага надається питанням творчого характеру, які дозволяють перевірити не лише знання вступником фактів, подій, географічних об’єктів, а й уміння логічно мислити, виявляти певні закономірності у перебігу природних і соціально-економічних процесів і явищ.

Абітурієнти повинні знати:

- закономірності осьового обертання та орбітального руху Землі, їх наслідки та значення для процесів, що відбуваються в географічній оболонці;
- будову атмосфери та інших оболонок Землі;
- основні закономірності загальної циркуляції атмосфери, поняття про повітряні маси та атмосферні фронти;
- класифікацію кліматів Землі;
- внутрішню будову Землі і типи земної кори;
- геологічну діяльність річок, льодовиків, вітру, морів;
- основні структурні елементи земної кори;
- особливості еволюції геологічної історії Землі;
- геохронологічну та стратиграфічну шкалу;
- форми, елементи форм та типи рельєфу, фактори рельєфоутворення;
- основні типи морфоскульптури та морфоструктури суші та Світового океану;
- поняття про біосферу, закономірності поширення живої речовини на Землі;
- чинники ґрунтоутворення, структуру та різновиди ґрунтів, загальні закономірності географії ґрунтів;
- загальні географічні закономірності Землі;
- фізико-географічну характеристику всіх материків і океанів;
- географічне положення, рельєф, клімат та геологічну будову України;
- внутрішні води України, рослинний і тваринний світ;
- класифікацію ландшафтів України, фізико-географічне районування;
- особливості динаміки та природного руху населення світу;
- закономірності розміщення людей на Землі, особливості світових урбанізаційних процесів;
- етапи формування політичної карти світу;
- закономірності розміщення природних ресурсів;
- характеристику світового господарства, його основних складових частин;
- характеристику галузей промисловості та сільського господарства світу, транспорту, зовнішньоекономічних зв’язків;
- особливості ЕГП країн і регіонів світу, економіко-географічну

характеристику провідних держав світу;
- ЕГП, природно-ресурсний потенціал та населення України;
- галузеву та територіальну структуру господарства України та її провідних міжгалузевих комплексів;
- структуру та особливості розвитку АПК країни, транспорту та зовнішньоекономічних зв'язків;
- економіко-географічну характеристику районів України;
- особливості масштабу і характеру впливу суспільства на природу;
- сутність і структуру природокористування, форми охорони довкілля;
- геополітичну ситуацію в Україні;
- комплексну географічну характеристику Чернігівської області.

Абітурієнти повинні уміти:

- користуватися географічними картами та атласами, визначати географічні координати;
- будувати графіки, стовпчикові і колові діаграми, проводити різноманітні статистичні обрахунки;
- аналізувати таблиці та тематичні карти;
- складати рівняння водного балансу, визначати витрати води, основні характеристики і фактори стоку, будувати поперечні перерізи річки, озера;
- визначати мінерали різних класів та гірські породи різного походження;
- встановлювати залежність між рельєфом та тектонічною будовою;
- виявляти морфологічні частини ландшафту;
- характеризувати географічні пояси суходолу й океану;
- читати топографічні карти;
- давати характеристику географічного положення океану та материка за типовим планом;
- давати загальну фізико-географічну характеристику материків і океанів за типовим планом;
- виявляти закономірності географічної зональності материків, характерні особливості ґрунтово-рослинного покриву, тваринного світу;
- давати оцінку фізико-географічного положення України;
- зіставляти фізичну, тектонічну та геологічну карти, робити на основі цього висновки про взаємозв'язок між тектонічною будовою, рельєфом, походженням і поширенням корисних копалин;
- аналізувати ландшафтну карту і схему фізико-географічного районування України;
- складати фізико-географічну характеристику природних зон, висотних країн;
- будувати і аналізувати графіки динаміки показників природного руху населення;
- визначати показники міграційної рухомості населення, характеризувати розселення певного району;
- оцінювати вплив природних і соціально-географічних факторів на розміщення галузей промисловості;
- аналізувати галузеву структуру району, виділяти елементи територіальної структури господарства регіону (країни);
- аналізувати геополітичне положення країн і регіонів світу;
- аналізувати демографічну ситуацію в окремих регіонах світу;
- характеризувати економіко-географічне та геополітичне положення України;
- аналізувати особливості розвитку та розміщення різних галузей промисловості та сільського господарства України;
- складати характеристику економіко-географічних районів України;
- давати оцінку ЕГП країн і регіонів світу;
- визначати роль і місце окремих країн і регіонів у світовому господарстві;

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка за національною шкалою	Показники
Зараховано	Абітурієнт достатньо вільно володіє матеріалом, відносно логічно і послідовно його розкриває, використовує наукову термінологію, здійснює самостійний аналіз географічних чинників і просторово-часових закономірностей процесів і явищ, супроводжує викладення матеріалу статистичним цифровим матеріалом, уміє застосовувати теоретичні знання на практиці, орієнтується в географічній номенклатурі, використовує достатню кількість наукових джерел і статистичного матеріалу. При цьому абітурієнт може допускати певні неточності в трактуванні проявів географічних закономірностей, окремих питань чи проблем, у викладенні фактів, визначень чи понять, поясненні класифікацій, відчувати певні труднощі при проведенні теоретичних узагальнень.
Незараховано	Абітурієнт виявляє суттєві прогалини у засвоєнні програмового матеріалу, має значні труднощі в оперуванні категоріями та теоретичними положеннями в географічній науці; виявляє несформованість відповідних умінь; зовсім не орієнтується у сутності питань, не володіє необхідним понятійним апаратом; не опанував мінімуму наукових джерел; відповідь вирізняється обмеженістю, фрагментарністю, наявні грубі помилки.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ЗАГАЛЬНА ГЕОГРАФІЯ

Загальна географія. Картографія і топографія. Поняття про горизонт. Сторони горизонту. Способи орієнтування на місцевості. Уміння користуватися компасом. Масштаб. План і карта. Основні відмінності географічної карти від плану місцевості. Вимірювання відстаней за картою за допомогою масштабу. Уміння за картою виміряти довжину річки, визначати висоту гір, глибину океанів і морів. Картографічні проекції. Неминучість спотворень на картах внаслідок кривизни Землі; поняття про характер цих спотворень (довжин, кутів і площ). Значення карти в житті та господарській діяльності людини.

Форма і рухи Землі. Градусна сітка. Форма Землі. Розміри земної кулі. Геоїд. Добове обертання Землі та його географічні наслідки.

Градусна сітка на карті та її елементи. Географічна широта і довгота (вміння визначити їх на карті). Річний рух Землі. Зміна пір року. Тропіки і полярні кола. Штучні супутники Землі. Різниця у часі на території Землі, часові пояси.

Метеорологія і кліматологія. Поняття про атмосферу. Нагрівання атмосфери. Зміни температури повітря залежно від географічної широти місця і від висоти над рівнем океану. Тиск атмосфери і його вимірювання. Вміння користуватися барометром. Вітри та їх походження. Бризи, мусони, пасати. Водяна пара в атмосфері. Атмосферні опади та їх утворення. Розподіл опадів на поверхні земної кулі. Вимірювання кількості опадів. Погода і клімат. Спостереження за погодою. Значення вивчення погоди для господарства. Залежність клімату від географічної широти місця, близькості моря, морських течій, рельєфу і висоти місцевості. Значення клімату в господарській діяльності. Сучасні зміни клімату.

Гідрологія. Води суходолу. Підземні води. Джерела. Використання підземних вод і джерел.

Річки. Річка та її частини. Поняття про річкову долину. Живлення річок. Басейни і вододіли. Канали та водосховища. Уміння показати їх на карті. Найголовніші річки частин світу. Використання річок у господарській діяльності людини. Озера і болота та їх господарське значення. Льодовики і їхнє поширення.

Океани й моря. Світовий океан та його частини. Рельєф дна Світового океану. Уміння визначати глибини за картою. Розчленованість берегової лінії. Найголовніші моря, затоки, протоки, острови та півострови. Температура і солоність води. Морські течії. Господарське значення морів.

Геологія з основами геоморфології. Земна кора. Зовнішні і внутрішні сили, що змінюють поверхню Землі. Вивітрювання. Робота вітру, текучих вод, льоду. Вулкани та землетруси, райони їх поширення.

Форми земної поверхні. Рівнини, низовини, височини, плоскогір'я. Найголовніші низовини й плоскогір'я частин світу. Абсолютна і відносна висота поверхні суші. Гори й нагір'я. Гори складчасті, брилеві, складчасто-брилові. Найголовніші гори частин світу. Значення рельєфу в господарській діяльності людини.

Загальне землезнавство. Природні комплекси. Залежність розподілу рослинності від клімату. Коротка характеристика природних зон за кліматом, рослинністю, тваринним світом.

Географічна оболонка. Поняття про географічну оболонку. Поняття про природний комплекс. Взаємозв'язки компонентів природного комплексу.

ГЕОГРАФІЯ МАТЕРИКІВ І ОКЕАНІВ

Фізико-географічний огляд материків. Материки (континенти) й частини світу. Географічне положення, загальний огляд, формування, тектонічна будова, рельєф, корисні копалини, клімат, води суходолу, ґрунти, рослинність, тваринний світ, сучасні ландшафти, особливості територіальної диференціації природи (широтна зональність і висотна поясність ландшафтів), фізико-географічне районування Євразії, Африки, Австралії, Північної і Південної Америк, Антарктиди. Вплив антропогенного чинника на сучасні ландшафти. Основні екологічні проблеми. Території, що охороняються.

Фізико-географічний огляд океанів. Загальні відомості. Геотектонічна будова та рельєф дна. Клімат. Гідрологічні особливості. Органічний світ. Природні ресурси.

ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ

Географія України. Джерела географічних знань. Загальногеографічні та тематичні карти та атласи. Довідники та інші текстові джерела.

Географічне положення. Фізико-географічне й економіко-географічне положення. Порівняння географічного положення України з положенням інших держав. Розміри території, морські та сухопутні кордони, прикордонні держави. Основні етапи формування території.

Рельєф, геологічна будова і корисні копалини. Основні риси рельєфу, їх зв'язок з будовою літосфери. Геологічне літочислення. Геологічні структури. Складчасті області Криму й Карпат, платформенні області й пов'язані з ними корисні копалини. Вичерпність корисних копалин. Рухи земної кори в складчастих та платформених областях.

Розвиток форм рельєфу. Зсуви, селі, яроутворення, ерозія, вивітрювання. Заходи щодо попередження цих явищ.

Клімат. Фактори, що визначають особливості клімату. Повітряні маси, їх типи. Атмосферні фронти, циклони, антициклони і пов'язані з ними типи погоди.

Синоптична карта. Закономірності розподілу тепла і вологи (сонячна радіація, опади, випаровування, коефіцієнт зволоження, випаровуваність).

Вплив клімату на землеробство, транспорт, здоров'я людини. Небезпечні явища (суховії, урагани, тумани, заморозки, ожеледь). Прогноз погоди. Охорона

атмосферного повітря від забруднення.

Внутрішні води і водні ресурси. Головні річкові системи і басейни рік. Живлення і режим річок. Озера, болотні, підземні води, сніговий покрив.

Особлива роль води в природі та господарстві. Використання вод, шляхи збереження їх якості та об'єму. Небезпечні явища (паводки, повінь, лавини, селі) й попередження їх дії.

Ґрунти й земельні ресурси. Утворення ґрунтів і їх різноманітність. Основні типи ґрунтів, відмінність у їх родючості. Закономірності поширення ґрунтів. Земельні ресурси України, заходи щодо їх збереження.

Рослинний і тваринний світ (загальна характеристика).

Природні комплекси України. Формування природних комплексів як результат тривалого розвитку географічної оболонки Землі. Ландшафти природні й антропогенні. Природне районування.

Природна зона. Природна зона як природний комплекс. Взаємозв'язок і взаємозумовленість його компонентів.

Природні зони України. Зона мішаних лісів, зона широколистяних лісів, лісостепова, степова зони, гірські області Карпат і Криму.

Раціональне використання природних ресурсів та охорона природи. Використання основних видів природних ресурсів України. Райони найбільшого забруднення навколишнього середовища. Проблеми України, пов'язані з аварією на Чорнобильській АЕС. Заповідники України.

ЕКОНОМІЧНА ТА СОЦІАЛЬНА ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ

Україна на карті світу. Економіко-географічне та геополітичне положення України. Розміри території, її конфігурація і компактність. Історія формування території України. Сучасний адміністративно-територіальний поділ. Українські історичні землі.

Природні умови й природні ресурси. Економічна оцінка природних умов і ресурсів. Поняття "природно-ресурсний потенціал", його структура. Рівень забезпеченості країни різними видами природних ресурсів. Класифікація природних ресурсів. Мінеральні ресурси, їх структура і особливості розміщення. Паливні, рудні та нерудні корисні копалини. Основні родовища та басейни мінерально-сировинних ресурсів. Земельні, водні, лісові та рекреаційні ресурси України.

Населення й трудові ресурси. Чисельність і розміщення населення. Природний і механічний рух населення. Склад населення – віковий, статевий, національний. Міське і сільське населення. Система розселення. Найбільші міста і міські агломерації.

Трудові ресурси, їх структура. Нерівномірність у забезпеченні території трудовими ресурсами. Розподіл зайнятого населення за галузями господарства. Основні напрями поліпшення використання трудових ресурсів.

Загальна характеристика господарства України. Формування господарського комплексу України, його структура. Місце в світовому господарстві. Провідні галузі й структурні завдання їх інтенсифікації.

Промисловість. Структура, спеціалізація й основні міжгалузеві комплекси промисловості України. Місце і роль промисловості в господарстві України. Сучасна структура промисловості України.

Паливно-енергетичний комплекс. Структура комплексу. Вугільна промисловість. Основні вугільні басейни. Соціально-економічні проблеми вугільної промисловості. Нафтова і газова промисловість, основні райони добування нафти і газу. Проблеми забезпеченості України енергоносіями. Електроенергетика, її структура, особливості розміщення. Енергетична стратегія України. Альтернативні види енергетики. Екологічні проблеми, викликані розвитком паливно-енергетичного комплексу.

Машинобудівний комплекс. Структура комплексу. Особливості розміщення і географія основних галузей машинобудування. Найбільші вузли та центри

машинобудування. Машинобудівні райони України. Проблеми та перспективи розвитку галузі.

Металургійний комплекс. Склад комплексу. Чорна металургія, її сировинна та паливна бази. Основні райони та центри розміщення. Кольорова металургія, її структура, особливості та центри розміщення основних галузей. Основні проблеми та перспективи розвитку чорної металургії.

Хімічна промисловість. Галузева структура та сировинна база. Особливості розміщення найважливіших галузей. Екологічні проблеми, пов'язані з розвитком хімічної промисловості.

Промисловість будівельних матеріалів. Галузева структура та сировинна база. Цементна промисловість та основні центри її розміщення.

Лісова, целюлозно-паперова і деревообробна промисловість. Галузева структура та сировинна база. Райони лісозаготівлі. Особливості розміщення провідних галузей.

Соціальний комплекс. Структура комплексу, значення для економіки країни. Легка промисловість. Галузева структура. Особливості та центри розміщення найважливіших галузей. Галузі сфери послуг. Рекреаційно-туристичне господарство.

Агропромисловий комплекс (АПК). Структура комплексу, значення для економіки країни. Сільське господарство. Природні та соціально-економічні передумови розвитку. Галузева структура. Рослинництво, його основні галузі і особливості розміщення. Тваринництво, його основні галузі й особливості розміщення. Приміські комплекси. Сільськогосподарські зони та їх спеціалізація. Харчова промисловість як основна переробна ланка АПК. Структура галузі, принципи орієнтації підприємств. Борошномельно-круп'яна, цукрова, олійно-жирова, спиртова, кондитерська, молочна, м'ясна галузі харчової промисловості, особливості розміщення, провідні центри.

Транспорт. Роль транспорту в господарстві країни. Основні види транспорту. Залізничний транспорт. Залізнична мережа, структура вантажоперевезень. Географія автомобільного транспорту. Найважливіші автомагістралі. Географія морського, річкового, трубопровідного та авіаційного видів транспорту. Внутрішньоміський транспорт. Найважливіші транспортні вузли, річкові та морські порти. Транспортно-економічні райони України.

Зовнішні економічні зв'язки України. Внутрішньодержавні і міждержавні економічні зв'язки, їх суть і значення. Економічні зв'язки України з державами світу. Географія зовнішньої торгівлі.

Економічні райони. Поняття про економічний район та його основні ознаки. Історичні аспекти формування мережі економічних районів України. Сучасна мережа економічних районів країни.

Донецький економічний район. Економіко-географічне положення, адміністративний поділ. Економічна оцінка природних умов, природних і трудових ресурсів. Населення, його структура і розміщення. Основні міста. Загальна характеристика економіки, місце району в господарському комплексі країни. Галузі спеціалізації промислового комплексу.

Агропромисловий комплекс, його галузева структура. Географія основних галузей рослинництва і тваринництва. Формування спеціалізованих АПК і їх розміщення. Транспортний комплекс. Економічні зв'язки району. Головні проблеми району. Найбільші міста.

Придніпровський, Північно-Східний, Столичний, Причорноморський, Центральний, Подільський, Карпатський та Північно-Західний райони (аналізуються за таким же планом, що й Донецький район).

ЕКОНОМІЧНА ТА СОЦІАЛЬНА ГЕОГРАФІЯ СВІТУ

Загальна економіко-географічна характеристика світу. Сучасна політична

карта світу. Поняття політичної карти світу. Етапи формування.

Групування країн світу (за розмірами території, кількістю населення, структурою господарства).

Соціально-економічна типологія країн світу. Показники, що визначають рівень економічного розвитку країн світу. Державний лад і державний устрій країн світу. Дві основні форми правління: республіканська і монархічна. Основні форми адміністративно-територіального устрою: унітарна і федеративна.

Міжнародні відносини й політична карта світу. Сучасна політична карта частин світу.

Географія населення світу. Населення – головна продуктивна сила суспільства. Чисельність населення земної кулі і його динаміка. Відтворення (природний рух) населення. Чинники, що визначають особливості природного руху населення світу. Типи відтворення населення. Концепція демографічного переходу. Демографічна політика та механізми її реалізації у країнах із різним типом відтворення населення. .

Поняття про раси. Дослідження видатного російського вченого М.М. Міклухо-Маклая на Новій Гвінеї та їх значення. Основні та перехідні типи рас. Географія рас.

Етнічний склад населення світу. Процеси консолідації та асиміляції. Принципи класифікації етносів. Найчисленніші народи і мовні сім'ї світу.

Міграції населення. Поняття про зовнішні і внутрішні міграції. Чинники та показники міграційної рухомості населення. Класифікація міграцій. Міграційна політика. Географія найбільших міграцій світу.

Особливості розміщення населення світу та чинники, що їх визначають. Загальні риси заселеності Землі. Регіони високої та низької щільності населення.

Урбанізаційні процеси. Закономірності та просторові особливості сучасних урбанізаційних процесів. Агломерації: будова, критерії виокремлення, стадійність розвитку. Субурбанізація та її причини.

Сільське розселення. Типи сільських населених пунктів.

Географія світових природних ресурсів. Екологічні проблеми.

Географічне середовище як сфера взаємодії суспільства і природи. Світові природні ресурси. Ресурсозабезпеченість. Основні риси географії мінеральних, земельних, водних, лісових ресурсів світу.

Забруднення навколишнього середовища, екологічні проблеми людства. Шляхи розв'язання екологічних проблем, їх географічні особливості.

Світове господарство. Світове господарство, етапи його формування. Поняття про географічний поділ праці. Міжнародний поділ праці. Спеціалізація і кооперування, інтеграція країн світу. Міжнародний географічний поділ праці між розвиненими країнами і країнами, що розвиваються.

Світове господарство в період науково-технічної революції. Вплив НТР на галузеву структуру і розміщення виробництва; фактори розміщення.

Географія галузей світового господарства. Географія промисловості світу. Світова паливно-енергетична система (сировинна база та її розміщення, рівні розвитку вугільної, нафтової і газової промисловості й електроенергетики в країнах світу та їх співробітництво).

Металургійна промисловість світу, основні риси її розміщення, найбільші промислові райони. Машинобудівна промисловість, особливості розміщення найважливіших галузей. Спеціалізація і кооперування країн світу в галузях машинобудування. Хімічна індустрія світу.

Географія світового сільського господарства. Галузева структура. Особливості розміщення галузей рослинництва і тваринництва, найбільші сільськогосподарські райони. Створення АПК.

Географія світового транспорту. Розміщення найважливіших видів транспорту (залізничного, автомобільного, морського, річкового). Типи транспортних систем.

Зовнішні економічні зв'язки світу, їх форми. Міжнародний туризм.

Глобальні проблеми людства (війни і миру, екологічна, сировинна, демографічна та ін.).

Регіони та країни світу. Країни Європи. Загальна характеристика регіону, йо склад. Характеристика господарства країн і значення інтеграційних процесів у його формуванні. Економіко-географічна характеристика ФРН, Великої Британії, Франції, Італії, Росії.

Країни Азії. Загальний огляд, склад регіону, різноманітність типів країн. Економіко-географічна характеристика Китаю, Японії, Індії. Нові індустріальні країни Азії, особливості господарства, причини швидкого економічного розвитку. Загальна характеристика Південно-Західної Азії.

Країни Америки. Загальна економіко-географічна характеристика США та Канади. Країни Латинської Америки. Склад території, різноманітність країн, особливості населення, структура економіки, участь у міжнародному поділі праці.

Країни Африки. Склад території, історія формування політичної карти, особливості галузевої та територіальної структури економіки.

Економіко-географічна характеристика Австралії.

ЗРАЗОК ЗАВДАНЬ

Фахове випробування з географії проводиться у письмовій формі.

Кожен варіант включає три питання теоретичного змісту та 15 тестових завдань із дисциплін, питання яких винесені на випробування.

Зразок завдань для фахового випробування:

Міністерство освіти і науки України
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
Факультет природничо-географічний

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова приймальної комісії
НДУ імені Миколи Гоголя
_____(ПІБ)

«____»_____2020 р.

Завдання для фахового випробування з географії
для вступників з інших спеціальностей
Форма навчання: денна, заочна
Освітній ступінь: магістр

Теоретичні завдання

1. Назвіть природні зони Африки. Зазначте, які закономірності і чому спостерігаються в їхньому розміщенні. Дайте комплексну фізико-географічну характеристику двох природних зон (25 балів).

2. Розкрийте особливості сучасного етапу розвитку АПК України. Які зміни в галузевій і територіальній структурі сільського господарства відбулися протягом останніх років? (25 балів).

3. Назвіть головні кліматотвірні чинники. Розкрийте закономірності та поясніть причини зміни температурних умов і кількості опадів на території України в напрямах

із півночі на південь та із заходу на схід (20 балів).

Тестові завдання

(кожна правильна відповідь оцінюється у 2 бали)

1. У Дашавському родовищі зосереджені запаси: а) нафти; б) залізних руд; в) газу; г) вугілля.

2. Яке з міст України після перейменування має назву Горішні плавні: а) Дніпродзержинськ; б) Комсомольськ; в) Кіровоград; г) Іллічівськ.

3. Токайдо – найбільший у Японії: а) мегалополіс; б) національний парк; в) підводний тунель; г) технополіс.

4. Яким буде азимут об'єкта, якщо його румб південно-західний 250? а) 250; б) 1550; в) 2050; г) 3450.

5. Знайдіть правильну відповідність між назвою електростанції й областю її розміщення: а) Придніпровська ТЕС – Запорізька область; б) Ладижинська ТЕС – Вінницька область; в) Зуївська ТЕС- Харківська область; г) Трипільська ТЕС – Львівська область.

6. На якій висоті зупинилися туристи, спускаючись з Говерли, якщо вони зафіксували тут атмосферний тиск на 55 мм рт. ст. більший, ніж на вершині? а) 1471 м; б) 1511 м; в) 1561 м; г) 1621 м.

7. Яке з названих міст України має найбільшу кількість населення? а) Маріуполь; б) Кривий Ріг; в) Херсон ; г) Миколаїв.

8. Скільки горизонталей проведено на карті між береговою лінією Тихого океану і вершиною гори Костюшко, якщо висота перерізу рельєфу становить 100 м: а) 22; б) 5; в) 18; г) 12.

9. Як називаються лінії, що з'єднують точки з однаковою кількістю опадів? а) ізотахи; б) ізогалини; в) ізокліни; г) ізогієти.

10. На яких схилах Патагонських Анд снігова лінія лежить найнижче: а) північних; б) південних; в) західних; г) східних.

11. Яка з височин має найбільшу абсолютну висоту?

а) Подільська; б) Придніпровська; в) Донецька; г) Хотинська

12. Визначте материк, на якому в субтропічному поясі відсутній континентальний тип клімату: а) Австралія; б) Африка; в) Південна Америка; г) Північна Америка.

13. Яка з названих областей має найвищу частку сільського населення: а) Рівненська; б) Закарпатська; в) Вінницька; г) Хмельницька.

14. Яка подія в історії формування політичної карти світу сталася 1993 р.: а) відокремлення Гонконгу від Китаю; б) об'єднання ФРН і НДР; в) утворення Єрітреї; г) утворення Чорногорії.

15. Із названих країн оберіть ті, які мають федеративний устрій: а) Бразилія, Румунія; б) Австрія, Італія; в) Індія, Малайзія; г) Канада, Аргентина.

ЛІТЕРАТУРА

1. Багров М.В. Землезнавство: навчальний посібник / М.В. Багров, В.О. Боков, І.Г. Черваньов. – К.: Либідь, 2000. – 387 с.
2. Барановська О.В. Фізична географія материків і океанів: навчальний посібник у 2 ч. / О.В. Барановська. – Ніжин: НДУ імені Миколи Гоголя, 2013. – Ч.1: Світовий океан, Африка, Австралія, Океанія, Південна Америка. – 306 с.
3. Барановський М.О. Географія населення: навчальний посібник / М.О. Барановський. - Ніжин: НДПУ імені Миколи Гоголя, 2002. – 191 с.
4. Безуглий В.В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: навчальний посібник / В.В. Безуглий. – К.: ВЦ "Академія", 2005. – 704 с.
5. Волошин І.І. Географія Світового океану: навчальний посібник / І.І. Волошин,

В.Г. Чирка. – К.: Перун, 1996. – 220 с.
6. Волошин І.І. Загальне землезнавство. - Ніжин: НДПУ, 2002. - 294 с.
7. Гукалова І.В. Вступ до фаху: географія і суспільство: навчальний посібник / І.В. Гукалова, Д.С. Мальчикова. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 268 с.
8. Географія світового господарства (з основами економіки): навчальний посібник / Я.Б. Олійник та ін.; за ред. Я.Б. Олійника, І.Г. Смирнова. – К.: Знання, 2011. – 640 с.
9. Економічна і соціальна географія світу: навчальний посібник (за ред. С.П. Кузика). – Львів: Світ, 2002. – 672 с.
10. Зедледух Р.М. Картографія з основами топографії: навчальний посібник / Р.М. Земледух. – К.: Вища школа, 1995. – 356 с.
11. Маринич О.М. Фізична географія України: підручник / О.М. Маринич, П.Г. Шищенко. – К.: Знання, 2003. – 479 с.
12. Міхелі С.В. Основи ландшафтознавства: курс лекцій: навчальний посібник / С.В. Міхелі. – Кам'янець-Подільський: Абетка-Нова, 2002. – 214 с.
13. Основи загальної гідрології: навчальний посібник (за ред. С.С.Левківського) - К.: Вища школа, 1975. -190 с.
14. Панасенко Б.Д. Фізична географія материків та океанів: навчальний посібник / Б.Д. Панасенко. – Ч.1. – Вінниця: ПП "Едельвейс і К", 2008. – 588 с.
15. Пістун М.Д. Основи теорії суспільної географії: навчальний посібник / М.Д. Пістун. – К.: Вища школа, 1996. – 231 с.
16. Половина І.П. Фізична географія Європи: навчальний посібник / І.П. Половина. - Київ: АртЕК, 1998. - 272 с.
17. Свинко Й.М. Геологія: підручник / Й.М. Свинко, М.Я. Сивий. – К.: Либідь, 2003. – 432 с.
18. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу: навчальний посібник / І.В. Смаль. – Ніжин: НДУ імені Миколи Гоголя, 2010. – 276 с.
19. Соціальна і економічна географія світу: навчальний посібник (за ред. Кузика В.П.). – Тернопіль: Підручники і посібники, 1998. – 256 с.
20. Соціально-економічна географія України: навчальний посібник (за ред. проф. О.І. Шаблія. - Львів: Світ, 2000. – 608 с.
21. Топчієв О.Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики: навчальний посібник / О.Г. Топчієв. – Одеса: Астропринт, 2005. – 632 с.
22. Топчієв О.Г. Основи суспільної географії: навчальний посібник / О.Г. Топчієв. – Одеса, Астропринт, 2009. – 544 с.
23. Федорищак Р.П. Загальне землезнавство: навчальний посібник / Р.П. Федорищак. - К.: Вища школа, 1995. - 223 с.
24. Чорний І.Б. Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства: навчальний посібник / І.Б. Чорний. – К.: Вища школа, 1995. – 240 с.
25. Чернюк Л.Г. Економіка та розвиток регіонів (областей) України: навчальний посібник / Л.Г. Чернюк, Д.В. Клиновий. – Київ: ЦУЛ, 2002. – 644 с.
26. Шаблій О.І. Основи загальної суспільної географії: підручник / О.І. Шаблій. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 296 с.
27. Юрківський В.М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: навчальний посібник / В.М. Юрківський. - К.: Либідь, 2001. – 276 с.

Схвалено на засіданні кафедри географії (протокол № 7 від 24. 12. 2019 р.)

Голова фахової атестаційної комісії ***(В. В. Остапчук)***